

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

žalobce: **V.I.**, narozený dne ..., státní příslušnost Ukrajina
bytem ...
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 3. 2017, č. j. MV-18774-6/SO-2017,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalované, kterým žalovaná podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítla odvolání a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 16. 11. 2016, č. j. OAM-33474-49/DP-2011. Tímto prvoinstančním rozhodnutím bylo o žalobcově žádosti o prodloužení doby

platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky (dále jen „ČR“) za účelem podnikání rozhodnuto tak, že žádost se zamítá a platnost povolení k dlouhodobému pobytu se dle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 2, 3 ve spojení s § 37 odst. 2 písm. b) a v návaznosti na § 56 odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění platném do 17. 12. 2015 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) neprodluhuje, neboť údaje podstatné pro posouzení žádosti v předložených náležitostech neodpovídají skutečnosti.

II. Žaloba

2. Žalobce se domníval, že žalovaná porušila zásadním způsobem své povinnosti odvolacího orgánu (§ 89 odst. 2 správního řádu) a její rozhodnutí odporovalo požadavkům na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů, obsaženým v § 68 odst. 3 správního řádu. V tomto smyslu pak žalovaná rovněž opomenula zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jak vyplývá ze zásady materiální pravdy (§ 3 správního řádu). Napadené rozhodnutí, stejně jako rozhodnutí prvoinstanční, bylo v rozporu s § 174a zákona o pobytu cizinců a při vydání těchto rozhodnutí byla správními orgány zásadním způsobem porušena ustanovení definující podmínky pro výkon jejich činnosti, zejména základní zásady činnosti správních orgánů deklarované v § 2, 3 a 4 správního řádu.
3. Žalobce předně namítal, že správní orgán I. stupně nedostatečně zjistil skutečný stav věci a zatížil tak své rozhodnutí nezákonností a nepřezkoumatelností. Správní orgány obou stupňů ignorovaly dvě vyjádření a spolu s nimi doložené dokumenty, a to dne 12. 8. 2016 a 22. 9. 2016, a žalovaná označila tato vyjádření za irelevantní. V obou vyjádřeních pak právní zástupce žalobce explicitně žádal správní orgán, aby v případě, že shledá další vady žádosti nebo nebude považovat odstranění vad za dostatečné, žalobce vyzval a specifikoval, jak má tyto vady odstranit. Správní orgán však nejenže nerefletoval vyjádření žalobce, nerefletoval též žádosti právního zástupce o specifikaci vad žádosti. Žalobce prostřednictvím svého právního zástupce správnímu orgánu sdělil, že řízení o zrušení živnostenského oprávnění bylo zastaveno a že disponuje živnostenským listem, stejně jako je také jednatelem společnosti IVV-stav group s.r.o. Žalovaná i správní orgán I. stupně dovozovaly stěžejní závěr pro zamítnutí žádosti žalobce (tedy že předložená pracovní smlouva ze dne 1. 1. 2016 a potvrzení o příjmu ze závislé činnosti ze dne 7. 7. 2016 neodpovídají skutečnosti) na základě protokolu o výsledku ze dne 5. 9. 2016. Nicméně žalobce měl za to, že z předmětného výsledku nelze dovozovat účelovost doložené pracovní smlouvy. Správní orgán I. stupně a rovněž žalovaná podle žalobce postupovaly v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu, když ve svých rozhodnutích zcela opomněly vyjádření žalobce ze dne 12. 8. 2016 a 22. 9. 2016, když tato vyjádření byla obsahem správního spisu a správní orgán má povinnost ve svém rozhodnutí zohlednit a vyjádřit se ke všem podáním žadatele.
4. Žalobce dále v návaznosti na právní závěry Ústavního soudu ohledně požadavků stran výkladu a aplikace právních norem uvedl, že je nutno zohlednit smysl a účel samotného prokazování výše příjmu žadatele o bytové oprávnění a subsidiaritu užití normativních nákladů na bydlení. V případě, kdy je žadatel spoluvlastníkem nemovitosti, ve které reálně bydlí, a správní orgán jej nevyzve, aby doložil i náklady hrazené za služby spojené s užíváním předmětné nemovitosti, nelze tento postoj správního orgánu označit jinak než za alibistický. Nutno poukázat i na skutečnost, že příjem žalobce je zcela dostačující k pokrytí nákladů spojených s bydlením a zákonem stanovené určující částky životního minima. Správní orgán naprosto jednoznačně a účelově v rozporu s § 3 správního řádu nezjistil stav

věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a zamítl žádost žalobce i naproti splnění všech zákonných podmínek pro udělení trvalého pobytu. Pokud správní orgán pochyboval o výši příjmů žalobce, měl vyzvat žalobce k jejímu prokázání a uvést skutečnosti, na základě kterých považuje doloženou pracovní smlouvu za nevěrohodnou. Nelze se v tomto ohledu schovat za břemeno důkazní na straně účastníka řízení, neboť tato skutečnost nemůže sejmut z správního orgánu povinnost zjistit náležitě skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

5. Žalobce dále namítal, že postup žalované i správního orgánu I. stupně byl v rozporu s § 68 odst. 2 správního řádu, neboť z odůvodnění obou rozhodnutí nebylo jasné, čím žalobce naplnil skutkovou podstatu § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, jež byla žalobci vytýkána ve výrokové části prvostupňového rozhodnutí. S ohledem na to shledal žalobce obě rozhodnutí správních orgánů nepřezkoumatelnými.
6. Správní orgán I. stupně i žalovaná rovněž označily pracovní smlouvu uzavřenou mezi společností IVV-stav group s.r.o. a žalobcem a potvrzení o výši příjmu vztahující se k této smlouvě za nevěrohodné, resp. že údaje v nich uvedené neodpovídají skutečnosti. Tento závěr byl dovozen z protokolu o výsledku žalobce ze dne 5. 9. 2016 provedeného v rámci řízení o prodloužení dlouhodobého pobytu. Žalobce byl nicméně přesvědčen, že tento závěr ze zmíněného protokolu nelze dovodit. Žalobce se přece vyjádřil, že „u bratra funguje něco jako poradce“. Je tedy zřejmé, že činnost u společnosti IVV-stav group s.r.o. vykazuje. Skutečnost, že žalobci podal pomocnou ruku bratr, který žalobci vypomáhá i po finanční stránce, nelze označit za nevěrohodnou, resp. že by předmětná pracovní smlouva a potvrzení o výši příjmu měly být smyšlené, když životní náklady žalobce jsou hrazeny jeho bratrem právě na základě činnosti žalobce ve společnosti IVV-stav group s.r.o.
7. Nad rámec výše uvedeného pak žalobce dodal, že v ČR pobývá již dlouhou dobu a naprosto bez problémů a v souladu s veškerými předpisy zde žil a podnikal až do doby, kdy v důsledku nezákonných rozhodnutí správního orgánu přišel o živnostenské oprávnění (jak bylo dvakrát stanoveno Nejvyšším správním soudem a následně i Krajským soudem v Praze). V současné situaci se tak žalobce ocitl výhradně v důsledku nezákonného postupu správního orgánu. Je tedy naprosto pochopitelné, že se mu snažila z této situace pomoci jeho rodina, konkrétně bratr.
8. V neposlední řadě žalobce namítl, že se správní orgán I. stupně vůbec nezabýval otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Žalovaná zatížila své rozhodnutí nezákonností a nepřezkoumatelností, neboť se v rámci odvolacího řízení touto nezákonností vůbec nezabývala, a to navzdory skutečnosti, že odvolací správní orgán přezkouvává zákonnost rozhodnutí z úřední povinnosti, tedy i mimo rozsah odvolacích námitek. K tomuto žalobce poznamenal, že odůvodnění žalované, ospravedlňující absenci jakékoli úvahy co do přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce tím, že jednotlivá příslušná ustanovení zákona o pobytu cizinců údajně takovouto povinnost na správní orgány nekladou, bylo velmi alibistické a bylo projevem přepjatého formalismu. Žalobce byl přesvědčen, že v tak citlivých věcech z hlediska dopadů do rodinného a soukromého života jednotlivce, jako jsou rozhodování o trvalém pobytu, se správní orgány mají přinejmenším pokusit o úvahu co do přiměřenosti a ne ji jako takovou bez dalšího a priori odmítnout s takto formalistickým odůvodněním. Žalobce se domníval, že zásada přiměřenosti v cizineckých věcech vyplývá již ze samotného ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců a dále z

obecných zásad právních, aniž by bylo potřeba explicitně stanovit požadavek přiměřenosti u každého jednotlivého ustanovení v rámci zákona o pobytu cizinců.

9. Vzhledem ke všemu výše uvedenému byl žalobce toho názoru, že napadené rozhodnutí i řízení, které předcházelo jeho vydání, bylo zatíženo nezákonností, a proto navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalované k dalšímu řízení a přiznal žalobci náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření k žalobě

10. K námitkám vztahujícím se ke dvěma vyjádřením a dokumentům doloženým dne 12. 8. 2016 a 22. 9. 2016 a k posuzování přiměřenosti žalovaná odkázala na příslušné pasáže odůvodnění napadeného rozhodnutí. Námitky ohledně smyslu prokazování výše příjmu a subsidiarity užití normativních nákladů na bydlení považovala s ohledem na důvody zamítnutí žádosti za irelevantní. K námitce, že z protokolu o výsledku je zřejmé, že žalobce vykazuje u společnosti IVV-stav group s.r.o. činnost, na jejímž základě mu bratr hradí životní náklady, uvedla, že i z tohoto vyjádření jasně vyplývá, že žalobce deklarovaným průměrným měsíčním příjmem plynoucím ze zaměstnání u společnosti IVV-stav group s.r.o. fakticky nedisponuje. Závěrem žalovaná zopakovala, že se plně ztotožňuje s právním názorem správního orgánu I. stupně, a navrhla, aby soud žalobu zamítl.

IV. Jednání před krajským soudem

11. Nařízeného jednání se zúčastnil zástupce žalobce na základě substituční plné moci, žalovaná se z účasti na jednání předem omluvila. Zástupce žalobce setrval na důvodech podané žaloby, zejména na tom, že doložené doklady odpovídaly skutečnosti, i na žalobním petitu.

V. Vlastní argumentace soudu

12. V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
13. Soud neshledal žalobu důvodnou.
14. Ustanovení § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců odkazuje na použitelnost jiných ustanovení tohoto zákona pro případy prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Ustanovení § 35 odst. 2 a 3 zákona o pobytu cizinců zakotvují náležitosti žádosti o prodloužení doby pobytu na území na dlouhodobé vízum a nemožnost prodloužit dobu pobytu na území na dlouhodobé vízum, existuje-li důvod pro zrušení platnosti víza (§ 37).
15. Dle § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců „[m]inisterstvo dále zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec přestal splňovat některou z podmínek pro udělení víza, za podmínky, že důsledky tohoto rozhodnutí budou přiměřené důvodu pro zrušení platnosti víza. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přiblíží zejména k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.“
16. Podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců platí, že „[d]louhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže předloží padělané anebo pozměněné náležitosti nebo údaje podstatné pro posouzení žádosti v nich uvedené neodpovídají skutečnosti.“

17. Ustanovení § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců stanoví povinnost předložit „*doklad prokazující, že úhrnný měsíční příjem cizince a společně s ním posuzovaných osob pobývajících na území nebude nižší než součet částek životních minim cizince a s ním společně posuzovaných osob a nejvyšší částky normativních nákladů na bydlení stanovených pro účely příspěvku na bydlení zvláštním právním předpisem nebo částky, kterou cizinec věrohodně prokáže jako částku skutečných odůvodněných nákladů vynakládaných na bydlení své a společně posuzovaných osob [...]*“.
18. Při přezkumu napadeného rozhodnutí soud vycházel z následujících skutečností, jak vyplynuly z obsahu správního spisu: Žalobce podal dne 2. 5. 2011 žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání jako osoba samostatně výdělečně činná. V té době disponoval dlouhodobým pobytem za účelem podnikání s platností od 18. 5. 2009 do 17. 5. 2011. O žalobcově žádosti bylo poprvé rozhodnuto dne 3. 8. 2011, žalobce se proti zamítavému rozhodnutí odvolal a následně podal žalobu ke Krajskému soudu v Praze. Poté, co tento soud podruhé rozhodl o zrušení rozhodnutí odvolacího správního orgánu, neboť jeho první rozsudek byl zrušen Nejvyšším správním soudem pro vadu řízení, a po zamítnutí druhé kasační stížnosti podané žalovaným správním orgánem správní orgán I. stupně výzvou ze dne 26. 7. 2016 vyzval žalobce k odstranění vad žádosti, protože podklady již nebyly aktuální, a specifikoval, v čem vady spočívají a jak je lze odstranit. Žalobce dne 3. 8. 2016 požádal, aby si správní orgán okopíroval pracovní smlouvu, potvrzení o výši příjmů a doklad o ubytování ze spisu ve věci jeho žádosti o povolení k trvalému pobytu.
19. V podání ze dne 12. 8. 2016 zástupce žalobce zdůraznil, že řízení o zrušení žalobcova živnostenského oprávnění bylo zastaveno, přičemž přímým důsledkem vydání nezákonných a opakovaně soudem zrušených rozhodnutí bylo zahájení řízení o zrušení živnostenského oprávnění. Pro případ úmyslu rozhodnout o žádosti záporně zástupce navrhl výslech žalobce a dále požádal, aby byl vyzván k odstranění případných vad žádosti. Žalobce byl vyslechnut dne 6. 9. 2016. Součástí spisu je kopie potvrzení o výši příjmu ze závislé činnosti vydaného zaměstnavatelem IVV-stav group s.r.o. za měsíce duben-červen 2016 žalobci jako administrativnímu pracovníkovi a kopie pracovní smlouvy uzavřené mezi touto společností a žalobcem dne 1. 1. 2016. V podání ze dne 22. 9. 2016 žalobce mj. z procesní opatrnosti požádal o to, aby byl případně vyzván k odstranění vad žádosti.
20. Správní orgán I. stupně ve věci rozhodl dne 16. 11. 2016. Mezi hlavní rozhodovací důvody patřilo, že žalobce deklaroval svůj průměrný měsíční příjem jako administrativní pracovník ve společnosti IVV-stav group s.r.o. pracovní smlouvou a potvrzením o výši příjmu. Po konfrontaci s tvrzeními v rámci výslechu však bylo prokázáno, že žalobce žádným pravidelným příjmem nedisponuje, nikdy fakticky neobdržel měsíční výplatu a je finančně závislý na bratrovi. Rovněž si nepamatuje, jestli má uzavřenu smlouvy týkající se výkonu činnosti, neví, zda ji někdy podepsal, a nebyl schopen uvést, zda podpis na smlouvě je jeho. Předložené doklady o finančním zajištění pobytu tedy neodpovídají skutečnosti. Proti prvoinstančnímu rozhodnutí se žalobce odvolal. Napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 27. 3. 2017.
21. Soud vycházel z toho, že ve výzvě k odstranění vad byl žalobce vyzván, aby mj. předložil doklad prokazující příjem ve smyslu § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Byl poučen o formě dokladů o úhrnném měsíčním příjmu v závislosti na vykonávané výdělečné činnosti. Žalobce sám o své vůli požádal správní orgán, ať si pořídí kopii jeho pracovní smlouvy a potvrzení o výši příjmu doložených v rámci jiného řízení. Nelze si

tuto žádost vykládat jinak než jako žádost o pořízení kopie dokladů, které mají prokázat pravidelný měsíční příjem, když žalobce správnímu orgánu nedoložil žádný jiný doklad o příjmu.

22. Jestliže tedy žalobce chtěl prokázat, že má nyní pravidelný příjem plynoucí ze zaměstnání v bratrově společnosti, jeho vyjádření v rámci výsledku byla s touto tvrzenou výdělečnou činností v rozporu, neboť nebyl schopen říci, zda pracovní smlouvu vůbec sám podepsal a zda mu byla vyplácena měsíční čistá mzda dle potvrzení, a také uvedl, že nedostával pravidelnou měsíční výplatu ve smyslu stálého měsíčního příjmu (str. 3-4 protokolu o výsledku). Výpomoc žalobcova bratra by z hlediska zákona o pobytu cizinců mohla hrát roli např. tehdy, pokud by žili ve společné domácnosti, to však v průběhu řízení nevyšlo najevo. Žalobci se tedy nepodařilo rozptýlit přesvědčení správního orgánu, že ve skutečnosti reálně nedisponuje pravidelným příjmem v deklarované výši.
23. Ačkoliv soud nepopírá, že určitý podíl na žalobcově situaci měla i zrušená rozhodnutí správních orgánů, tato skutečnost sama o sobě ještě nevyvazuje žalobce z povinnosti jednat v souladu se zákonem a plnit povinnosti ze zákona vyplývající.
24. Je dále třeba přisvědčit žalované, že vyjádření a dokumenty dokládané žalobcem, na něž odkazoval v odvolání a jichž se nyní opětovně dovolával v žalobě, neměly vzhledem k uplatněnému důvodu zamítnutí žádosti relevanci. Týkaly se totiž skutečně toho, zda žalobce plní účel pobytu, a nijak nedokládaly jeho příjmy. Důvodem zamítnutí žádosti taktéž nebyla odstranitelná absence podkladů žádosti, k jejichž doložení by žalobce mohl být případně znovu vyzván.
25. Ve vztahu k zahrnutí § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců do výroku napadeného rozhodnutí bylo odůvodnění dostačující – správní orgán uvedl řetězec ustanovení, jak na sebe navazují křížovými odkazy, a z judikatury správních soudů jasně vyplývá, že důvody neudělení víza představují negativní podmínky jeho udělení (zde tudíž díky odkazujícím ustanovením negativní podmínky prodloužení pobytového oprávnění). K tomu srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2012, č. j. 9 As 80/2011-69.
26. Předmětem nynějšího soudního přezkumu není skutečnost, zda žalobce prokázal dostatečnou výši příjmu, proto se námitky směřující do této otázky mýjely s rozhodovacími důvody napadeného rozhodnutí. Žalobní námitka dotýkající se absence posuzování přiměřenosti byla taktéž zcela nepřiléhavá nyní souzené věci. Správní orgán I. stupně se přiměřeností zabýval (str. 4-5) a i žalovaná reagovala na odvolací námitky uplatněné žalobcem. V tomto kontextu správní orgány zohlednily rodinné poměry žalobce, možnost uplatnění na území domovského státu, délku pobytu na území ČR i věk žalobce (k rozsahu zkoumání kritérií dle ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013-34). Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soud přitakal správním orgánům obou stupňů v tom, že rozhodnutí nebylo ve vztahu k žalobcově situaci nepřiměřené.
27. K obecným námitkám z úvodu žaloby lze konstatovat, že ustanovení správního řádu nebyla porušena. Správní orgány činily nezbytné kroky ke zjištění skutkového stavu věci, když umožnily žalobci plně uplatnit jeho procesní práva, vyslechly jej a daly mu možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, které však nakonec nevyužil. Žalovaná se vypořádala s uplatněnými odvolacími námitkami a rozhodnutí správních orgánů v obou stupních byla řádně odůvodněna.

28. Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
29. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měla nárok na jejich náhradu žalovaná, která měla ve věci plný úspěch. Žalovaná však v průběhu řízení před soudem neuplatňovala právo na náhradu řízení, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 14. února 2018

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D. v.r.
předseda senátu